

THOMAS VAN BELZEN
E-MAIL t.v.belzen@cobouw.nl
TWITTER @ThomasvanBelzen
TELEFOON 06-53866793

‘Richt je op de klant, ik ben maar minister’

De populairste minister zal hij er niet mee worden en op de “to-do-list” van het kabinet prijkt het ook niet. Toch pakt de ‘grote hervormer’ Stef Blok, na een paar maanden van bezinning, ook het bouwstelsel aan. “Deze wet lost een maatschappelijk probleem op, dat is mijn drijfveer.”

Van der Laan, Donner, Spies, Van Middelkoop. Allemaal liepen ze erop stuk. Even leek ook Blok af te buigen. Niets is minder waar. De hervormer en de hobbyhardloper, die onlangs is verhuisd naar Enkhuizen, stuurde de wet, die de positie van opdrachtgevers versterkt, vorige week naar de Tweede Kamer. Door niets of niemand laat hij zich tegenhouden. Zelfs niet door “hysterische lobbyisten”. Hij buigt iets voorover en plant zijn tien vingers tegen elkaar, alsof hij met zijn handen wil laten zien hoe een hellend dak eruitziet. Zijn vrolijke, rode

“Gelukkig zijn er niet veel grote rampen”

stropdas zet je op het verkeerde been. “Kwaliteitsborging izzz een publieke taak.” Dat doet hij wel vaker. De s als z uitspreken. Alsof hij daarmee de waarheid verankert. Daar izzz niets tegenin te brengen. Het ministerschap maakte van hem geen zichtbaar ander mens. Macht? Het lijkt hem niet te interesseren. “Bovendien heb je als fractievoorzitter meer macht”, relativeert hij nuchter. “Of ik de serie House of Cards ken? Ja, maar ik ben na aflevering één afgehaakt. Ik heb de vervelende afwijking dat ik zoiets niet leuk vind. Te confronterend? Nee, te onecht”, lacht hij op één van de bovenste etages van het ministerie van

Binnenlandse Zaken. Het is een imposante toren. Zo eentje die niet mag omvallen. Dan is het leed niet te overzien. Dat wil je niet. Wankele torens. Kaartenhuizen. “Als een bouwwerk instort, helaas gebeurt dat in Nederland ook weleens, zijn de gezondheidsrisico’s zo groot dat je die als overheid voor een deel moet zien te voorkomen.” Weer twijfel je. Is dit een liberaal? Blok kent dit ingewikkelde bouw dossier inmiddels op zijn duimpje. Hij was een “leek” geeft hij ruiterslijk toe. “Ik had me eerlijk gezegd nooit in bouwregelgeving verdiept. Of dat gek is? Nou ja. Als Kamerlid hield ik me met andere kwesties bezig. En op het eerste oog lijkt het maatschappelijk geen groot issue. Landelijke dagbladen schrijven er ook alleen over als er iets misgaat. Gelukkig zijn er niet veel grote rampen.” Zijn woorden lijken onbeduidend, maar zijn dat niet. Ze typeren deze minister voor Wonen, die vooral en altijd “voor >

Stef Blok: "Bouwen is in de afgelopen twintig jaar ingewikkelder geworden." Foto's: Hollandse Hoogte/Pim Ras

het resultaat gaat". Want, wie zou het hem achteraf kwalijk nemen als hij deze verre van sexy wet terzijde zou schuiven, evenals vele voorgangers? Voor zijn trackrecord hoeft hij het ook niet te doen. Geen minister die zo huishield op de woningmarkt.

Waarom brandt hij zijn vingers aan dit dossier? "Mijn ambtenaren overtuigden mij. Het staat niet in het regeerakkoord, maar het lijkt ons toch verstandig om te doen, zeiden zij tegen mij. Ik beschouw dat als een compliment voor hen. Zij stonden stil bij een dossier waar geen politieke aandacht voor was."

Blok moest gevoel krijgen met de materie en trok het land in, van Almere naar Rotterdam. "Daar bezocht ik voetbalclub Victoria. Die bouwde een nieuw clubhuis en experimenteerde al met private borging", vertelt de minister. Bouw wat je de klant belooft. Dat is de crux van het nieuwe bouwstelsel. Lukraak 'aanmodderen' kan

"Mijn ambtenaren stonden stil bij een dossier waar geen politieke aandacht voor was"

vanaf 2018 niet meer. De oplevertoets maakt een eind aan de papieren waarheid van de bouwvergunning en om de consument beter te beschermen tegen wanprestaties van bouwers, wordt het Burgerlijk Wetboek aangepast. Een nieuwe toelatingsorganisatie houdt toezicht op het nieuwe stelsel. Private kwaliteitsborgers nemen de rol van bouw- en woningtoezichthouders over.

Zorgen

Bouwers zullen anders moeten gaan werken. Aantonen dat ze werken volgens het Bouwbesluit. Moeten zij zich zorgen maken? "De meeste bedrijven zullen daar prima in slagen", verwacht Blok. "Maar we doen het niet voor niets. Je moet straks wel kunnen aantonen dat je volgens de regels bouwt en dat je kwaliteitssysteem op orde is."

De haven lijkt binnen handbereik. Het was een turbulente tocht, het stormde achter de schermen. De Raad van State

had afgelopen najaar nog forse kritiek. En tot op de dag van vandaag vrezen ook andere partijen voor een te duur en ingewikkeld systeem. Ook de in het algemeen koersvaste 'kapitein' Blok begon te twijfelen. "Het kan ook zijn dat ik het niet doe", zei hij tegen direct betrokkenen. "Ik vond dat de kritiek hout sned. Toen ging ik het gesprek aan met consumenten, gemeenten en bouworganisaties. Op basis daarvan hebben we een aantal aanpassingen gedaan. Zo voeren we de wet stap voor stap in en maken we voor elke stap een nieuwe afweging, de taken van de toelatingsorganisatie zijn verder uitgewerkt en risicoklassen van bouwwerken duidelijker afgebakend." De PvdA wil eigenlijk meer en stelt voor om eerst alleen de positie van de consument te versterken en ziet voorlopig nog een rol weggelegd voor gemeenten. De rest kan altijd nog. Blok denkt daar anders over. "Het risico dat een gebouw instort wil ik niet afdoen met een wijzi-

“Als je als arts actief wilt zijn, controleert de overheid je ook”

een speciaal register. Maar als de arts een fout maakt, kan hij zich niet achter de overheid verschuilen.”

Speelbal

In de toelatingsorganisatie (een zelfstandig bestuursorgaan (zbo), is nadrukkelijk geen plaats voor afgevaardigden uit de branche. Ook dat is een drastische wijziging. Nu geeft de Stichting Bouwkwiteit erkende kwaliteitsverklaringen af namens de minister. De Raad van Toezicht daarvan bestaat louter uit afgevaardigden uit de bouwsector. Is de overheid een speelbal van de bouwlobby, zoals een ambtenaar in 2013 tegenover Cobouw verklaarde. Beamt Blok dat? Heeft ook hij het gevoel dat de bouw- en woningmarkt te veel wordt gedomineerd door partijen die daar geld aan verdienen? De minister die altijd een antwoord paraat heeft, laat een stilte vallen. Hij staart in het niets. Vijf, zes, zeven seconden. Dan zegt hij.. “Ja. Dat denk ik wel. Een te kleine groep mensen bepaalt in Nederland al heel lang de bouwregels.”

Impact

Hervormen doet pijn en levert automatisch verzet op, weet de reorganisatieminister als geen ander. Hij maakte dat mee met de Verhuurdersheffing, toen hij tornde aan de hypotheekregels. “Dan raak je namelijk bestaande belangen.” De ophef rondom deze bouwwet maakt meer indruk op hem. “Dat was anders.” Het kwam tijdens een Kamerdebat over bouwregels, eind maart, tot uitdrukking. Het

AANPASSING BURGERLIJK WETBOEK

Als beleden expert legt Blok nog even uit waarom het Burgerlijk Wetboek wordt aangepast. “Bij wet is nu een verschil vastgelegd tussen een koop- en aannemingsovereenkomst. In de koopovereenkomst mag je eisen dat de auto werkt zoals beloofd is en mag je je geld terugvragen of krijg je een reparatie. Bij een aannemingsovereenkomst is dat bewust anders geregeld. Dat blijkt voor de consument een nadelige positie op te leveren. Dat vraagt om een aanpassing van het Burgerlijk Wetboek. Ik vind dat belangrijk.”

debat duurde twee uur, maar slechts enkele minuten werden besteed aan de omstrede bouwwet. De immer zakelijke minister toonde zich strijdlustig. “Ik doe mijn best om die wet erdoor te krijgen”, zei hij in iets andere woorden. Toen hield hij de zaal een spiegel voor. “Maar wilt u het?” Om eraan toe te voegen. “Ik heb te maken met hysterische lobbyisten.” Het was een opvallend emotionele uitspraak voor een minister die bekendstaat als koele kikker. Wat bedoelde hij met die uitspraak? “Dat ik ben bestormd door allemaal belangengroepen...”. Hij haalt het tempo uit zijn woorden “...en ge-speci-aliseerde adviesclubs en instellingen. Een leger lobbyisten was in touw. Allemaal met een eigen deelbelang. In Nederland mag je natuurlijk opkomen voor je belang, maar ik dacht.. ik mag toch hopen dat je zoveel tijd aan je klant besteedt. Want ik ben niet je klant, ik ben maar minister. Ik heb weleens een huis gekocht, maar van mij moet je het niet hebben.”

Drijfveer

Bouwregels verander je niet zomaar, leert de geschiedenis. Ook nu moet het laatste fluitsignaal nog klinken. Wil Blok ook deze wet door de Eerste Kamer loodsen? “Ja”, luidt volmondig zijn antwoord. Ambtenaren openen zijn ogen, hij is zelf nu ook overtuigd. “Deze wet lost een maatschappelijk probleem op. Dat is mijn drijfveer. Het gaat om grote publieke onderwerpen met grote potentiële risico's, er kunnen zelfs doden vallen...” <

ging van de aansprakelijkheid. Ik vind dat we meer moeten regelen (zie kader).”

Machine

Het blijft de vraag waarom Blok de bouw- en woningtoezicht-houder een kopje kleiner maakt en een toelatingsorganisatie introduceert. Doet de bwt'er zijn werk niet goed? “Niet goed genoeg”, nuanceert de minister, “al verschilt dat per gemeente. Bovenal is bouwen in de afgelopen twintig jaar gewoon ingewikkelder geworden”, analyseert ‘woningmarktdokter’ Blok. “Technische wijzigingen, installaties en energieprestaties maakten van het huis een soort machine. Als consument wil je daar meer inzicht in krijgen.” Blok benadrukt dat het Rijk ondanks de nieuwe toelatingsorganisatie niet medeaansprakelijk wordt voor fouten. “Wij zeggen straks alleen dat de procedure goed is, zoals op meer plaatsen gebeurt. Als je als arts actief wilt zijn, controleert de overheid je ook via

WWW.COBOUW.NL/
ZOEKEN/KWALITEITSBORING